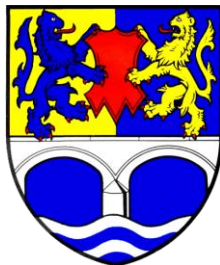

Město Brtnice

***PŘIHLÁŠKA
DO SOUTĚŽE O CENU ZA NEJLEPŠÍ PŘÍPRAVU
A REALIZACI PROGRAMU REGENERACE MPR A
MPZ ZA ROK 2016***

P Ř I H L Á Š K A
DO SOUTĚŽE O CENU ZA NEJLEPŠÍ PŘÍPRAVU A REALIZACI
PROGRAMU REGENERACE MPR A MPZ ZA ROK 2016

Pokyny ke zpracování přihlášky:

V přihlášce zodpovězte následující otázky, které zpracujete na samostatných listech **přesně** podle dále uvedených bodů. Všechny otázky se týkají MPR nebo MPZ a jsou zaměřeny zejména na šetrný přístup k využití stávajícího historického stavebního fondu.

Přihlášku zašlete **v písemné i elektronické podobě** příslušnému územnímu odbornému pracovišti Národního památkového ústavu, jenž koordinuje hodnocení obcí na krajské úrovni. Tento zašle elektronicky i tiskopis přihlášky pro snadnější vyplnění. Přihlášku předkládá starosta, resp. primátor **v termínu do 15. 12. 2016**. **Přihlášku** zašlete **v elektronické podobě** také Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Název městské památkové rezervace /MPR/ nebo městské památkové zóny /MPZ/:

Stručné zdůvodnění přihlášky:

/Uvedte v příloze, proč se domníváte, že byste měli za příslušný rok získat Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR nebo MPZ, vyzvedněte významné památkové objekty v obci./

Charakteristika objektů, veřejného prostoru, souboru budov, chráněných území, atd., které považujete za hlavní důvod k podání přihlášky do soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace MPR a MPZ za rok 2016, doplněnou fotodokumentací.

Město Brtnice je jedním z nejstarších měst Českomoravské vrchoviny. Poloha je dána údolím řeky Brtnice, podél které se rozprostírá historické centrum města. Celková kompozice obce je umocněna citlivě umístěnými a architektonickými působivými stavbami na stráních podél říčky. Brtnice má na svém území kolem čtyřiceti kulturních památek, mezi nimi hlavní dominanty zámek, kostely, klášter a kapli.

Město věnuje památkám a celkovému vzhledu města velkou pozornost. Na přípravě obnovy památek nejen v rámci Programu regenerace MPZ a MPR pracuje památková komise složená z odborníků. Město se snaží získávat prostředky na obnovu památek z různých domácích i evropských zdrojů. Velkou pozornost věnuje i předprojektové přípravě. V posledních obdobích byly zpracovány stavebně-historické průzkumy několika měšťanských domů, kostela sv. Karla Boromejského a bl. Juliány, kaple svatého Floriána a panské sýpky. Díky programu regenerace město po etapách obnovilo památkově chráněný objekt měšťanského domu č. p. 75 na náměstí Svobody. Další významnou akcí byla 4 roky trvající obnova střešní krytiny na kostele sv. Karla Boromejského a bl. Juliány. V roce 2013 byl zpracován stavebně historický průzkum kostela a nyní společně s farností plánujeme zpřístupnění věže veřejnosti jako vyhlídku a muzeum. Obnovit chceme i kryptu kostela. V sousední klášterní zahradě je několikátým rokem otevřena vyhlídka a každý, kdo se tu zastaví, může obdivovat krásy našeho městečka.

Prostor slouží také pro pořádání kulturních a společenských akcí.

Rokem 2013 se podařilo prohlásit za kulturní památku soubor čtyř kašen, z nichž tři se již podařilo zrestaurovat. V podzimních měsících letošního roku se seznam nemovitých kulturních památek na území MPZ v Brtnici opět rozšířil, tentokrát o panskou sýpku, nacházející se v blízkosti zámku. Nyní nás čeká velký kus práce spojený s její rekonstrukcí. Díky prostředkům z Kraje Vysočina proběhlo na území města restaurování čtyř votivních

sloupů, které byly v havarijním stavu. Zrestaurovány byly postupně i sochy na dvou barokních mostech v Brtnici.

Město každoročně z příspěvku Ministerstva kultury podporuje nejen církevní památky, ale i památky ve vlastnictví fyzických a právnických osob. Díky vlastnímu grantovému programu přispívá na obnovu střech, fasád a oken všem majitelům domů v MPZ a dofinancovává žadatelům o dotace z kraje náklady na památkové objekty ve výši 10 – 20 %.

V letních měsících roku 2015 byla dokončena obnova vstupní brány a přilehlé ohradní zdi do zámeckého parku v rámci již II. etapy obnovy ohradní zdi.

Největší akcí spojenou s letošním rokem byla obnova krovu věže poničeného broukem tesaříkem a výměna střešní krytiny na věži kostela sv. Jakuba Většího. Sejmutí věže a opětovné usazení pomocí specializovaného jeřábu sledovalo velké množství občanů a návštěvníků Brtnice. Střecha věže dostala nově měděnou krytinu.

Letošním rokem jsme též pokračovali v obnově votivních sloupů. Zásahu odborného restaurátora se dočkal sloup Panny Marie na nádvoří zámku, který byl v havarijním stav, a hrozilo jeho zřízení.

Město Brtnice se dlouhodobě podílelo na opravě střech zámku. V letošním roce byla ukončena výměna střešní krytiny, obnova krovů a klempířských prvků, oprava komínů. Nadále pokračujeme v pracích vedoucích k zakonzervování a stabilizaci hradu Rokštejn. V uplynulých letech město dokončilo rozsáhlé opravy ohradních zdí dolního a horního hřbitova, zrestaurovaly se náhrobky rodiny Hoffmannových, hlavní pylon a kříž. Vstupní brána byla doplněna kopiemi andílků, dle dobových fotografií. Město se podílí finančním příspěvkem a s pomocí technické skupiny na obnově židovských hřbitovů.

Ve spolupráci s SHSČMS a nejen v rámci Dnů evropského dědictví, se snažíme občanům co nejvíce přiblížit naše kulturní dědictví, na které jsme právem pyšní.

Památková zóna Brtnice v letním a zimním období

Příklady obnovy památkových objektů ve městě Brtnice:

Kostel sv. Jakuba Většího po obnově věže kostela

Dům č. p. 77 s novou fasádou

Zámecký kostel po čtyřleté obnově střechy

Měšťanský dům č.p. 75 po obnově

Obnovená ohradní zeď zámeckého parku

**Zrestaurovaný votivní sloup se sochou Panny Marie
v areálu zámku**

Obnovená ohradní zeď dolního hřbitova

Zrestaurované náhrobky rodičů Josefa Hoffmanna

Budova radnice po obnově, v popředí most se sochami světců

Šindelová střecha budovy radnice po rekonstrukci

Městský dům č. p. 384 s novou fasádou

Městský dům (Rodný dům Josefa Hoffmanna) č. p. 263

**Měšťanský dům č. p. 222
(postupně obnovován na čtyři etapy)**

A. Péče o kulturní památky v MPR nebo MPZ:

Doporučujeme doplnit požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření.

A.1. Uveďte počet nemovitých kulturních památek na území MPR nebo MPZ na konci roku 2016. Uveďte rozlohu MPR nebo MPZ v ha. /Informativní údaje./

Na území MPZ Brtnice se nachází přes čtyřicet nemovitých kulturních památek. Dle rejstříkových čísel 29.

Rozloha MPZ je 19,625 ha.

A.2. Uveďte kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2016 v havarijním stavu včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.

Největší kulturní památkou, která byla na konci roku 2015 v havarijním stavu je rozsáhlý komplex zámku. Důvodem neutěšeného stavu zámku je několik let trvající soudní spor o vlastnictví zámku mezi Nadací Svěbyt a SBD Svěbyt v likvidaci. V letošním roce dosáhly dlouho trvající spory o vlastnictví této nemovité kulturní památky konce a vlastníkem se stala Nadace Svěbyt. V průběhu období soudních sporů město provádělo obnovu střech zámku a zabránilo tak další devastaci památky. Díky příspěvkům z Ministerstva kultury je tato část havarijního stavu odstraněna.

Zámek Brtnice

Další kulturní památkou, která vykazuje havarijní stav je bývalá panská sýpka. Tuto budovu získalo město Brtnice do svého vlastnictví před třemi lety. Bývalý majitel neměl finanční prostředky na její nutnou opravu a potřebnou údržbu. Nacházel se zde sklad obilovin. Město započalo s přípravnými pracemi, směřujícími k obnově této významné dominanty. V letošním roce se podařilo sýpku prohlásit za nemovitou kulturní památku ČR.

Panská sýpka

A.3. Uved'te kulturní památky v MPR nebo MPZ, které byly na konci roku 2016 nevyužívané s uvedením důvodu jejich nevyužívání a doby trvání tohoto stavu.

Sýpka – objekt je ve velmi špatném stavu. Tento stav trvá již více jak 10 let. Bývalý majitel neměl na opravy a údržbu finanční prostředky. Objekt koupilo město Brtnice v dražbě a t.č. probíhají projektové práce a plánuje se obnova.

A.4. Uved'te kulturní památky v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2016 se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.

19001/7-4728 Kostel sv. Jakuba Většího, p. č. st. 448

Obnova krovu a střešního pláště věže kostela – bohoslužby, církevní obřady, výstavy, koncerty

37730/7-4731 – radnice, p. č. st. 5

Obnova šindelové střechy – běžný provoz městského úřadu, kanceláře, úřadovna ČS, a.s., veřejné WC a restaurace

18806/7-4719 – Zámek, p. č. st. 510

Restaurování votivního sloupu Panny Marie na I. nádvoří zámku

A.5. Uveďte v kolika případech a u kterých objektů došlo v roce 2016 **ke zrušení** prohlášení za kulturní památku s uvedením důvodu /např. havarijný stav, z důvodu nové výstavby, demolice, neodborné obnovy atd./.

V roce 2016 nedošlo k žádnému u objektů ke zrušení prohlášení za kulturní památku.

A.6. Uveďte v kolika případech a u kterých objektů došlo v roce 2016 **k prohlášení** za kulturní památku s uvedením důvodu, v kolika případech nebylo řízení dosud ukončeno, anebo objekt nebyl prohlášen za kulturní památku.

V roce 2016 došlo k prohlášení za kulturní památku u 1 objektu, a to sýpky, rejstříkové číslo 105915.

Renesanční panská sýpka ze závěru 16. stol. představuje zajímavý a hodnotný doklad podoby vrchnostenského hospodářského objektu na Brtnicku, který si až na drobné zásahy zachoval svůj historicky věrohodný vzhled s celou řadou významných detailů a prvků.

B. Péče o ostatní objekty v MPR nebo MPZ:

Doporučujeme doplnit požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření.

B.1. Uveďte budovy v MPR nebo MPZ, které jsou ke konci roku 2016 v havarijném stavu /bez rozdílu vlastníka či charakteru objektu - rod. domy, veřejné či církevní budovy, atd./ včetně důvodu havarijního stavu a doby trvání tohoto stavu.

- dům č. p. 562 vlastníkem jsou fyzické osoby, které na kompletní rekonstrukci nemají finanční prostředky. Tento stav trvá již více jak 15 let. Dům je v současné době v nabídce realitních kanceláří

- dům č. p. 410 – Dům je po požáru neobyvatelný. Na jeho rekonstrukci nemá vlastník finanční prostředky.

B.2. Uveďte budovy v MPR nebo MPZ, jejichž oprava byla provedena nebo dokončena v roce 2016 se stručným uvedením rozsahu obnovy a účelu využití.

Rodinný dům č. p. 124 – na domě proběhla kompletní rekonstrukce – okna, podlahy, fasáda, střecha. Využíván k bydlení.

Rodinný dům č. p. 234 – dům prošel celkovou rekonstrukcí – okna, dveře, podlahy, fasáda, střecha. Využíván k bydlení.

Rodinný dům č. p. 381 – proběhla zde rekonstrukce části domu určené pro bydlení, spojená se změnou v užívání přízemních prostor (z prodejny na vinotéku.)

B.3. Uveďte budovy v MPR nebo MPZ, které byly v roce 2016 demolovány s uvedením důvodu demolice /bez rozdílu vlastníka či charakteru objektu - rod. domy, veřejné či církevní budovy, atd./.

V MPZ nebyly demolovány žádné budovy.

C. Ostatní akce ovlivňující stav MPR nebo MPZ:

C.1. Charakterizujte současný stav parků, veřejných prostranství v MPR nebo MPZ /např. povrchy komunikací, veřejné osvětlení, městský mobiliář, stav zeleně apod./ do roku 2016 a uveďte významné akce, které byly v letech 2006 - 2016 podniknuty ke zlepšení stavu.

V roce 2011 byl vybudován informační systém „Brtnická stezka – přírodou ke kulturní promenádě“, jehož součástí byla i obnova městského mobiliáře. Jedná se o naučný okruh po místních památkách, propojený přírodní rezervací s hradem Rokštejn.

O rok později proběhla v Brtnici rozsáhlá „Revitalizace zeleně“, kdy byly odstraněny nebezpečné stromy a u těch, které nebylo nutno pokácet došlo ke zpevnění umístěním bezpečnostních vazeb. Na vytipovaných místech byla provedena výsadba nových stromů.

Dalším významným činem pro zlepšení stavu městské zeleně byla v letech 2014/2015 provedena revitalizace zámeckého parku. Zde došlo k odstranění nevyhovujících, suchých, nemocných a nebezpečných stromů, umístění bezpečnostních vazeb do korun nestabilních jedinců a provedení výsadby nové zeleně na určených místech. Na některých místech byly vysázeny ostrůvky květin, keřů a nové stromy. Parčíky veřejné zeleně s novými lavičkami jsou vyhledávaným místem nejen občanů, ale i návštěvníků Brtnice. V příštím roce je plánována revitalizace anglické zahrady a úvozu u areálu zámku. Součástí je vybudování cestiček, oprava historické ohradní zdi a schodů. V minulých dvou letech jsme také byli úspěšní s žádostí na Nadaci Partnerství v programu Zdravé stromy pro zítřek, kdy nám byly bezplatně ošetřeny velmi staré stromy. Zastávky a ostrůvky veřejné dopravy zkrášlují v letních měsících květinami osázené truhlíky, v zimních pak větvičky s ozdobami zhotovené místními školáky.

Péče a údržba veřejné zeleně je další naší velkou prioritou.

Silnice v majetku města v MPZ jsou pravidelně opravovány a udržovány. Nemałym problémem je fakt, že středem MPZ prochází krajské komunikace, o jejíž údržbu se stará Krajská správa silnic. Hlavní průtah městem je tvořen dlažebními kostkami, po kterých, z důvodu absence obchvatu města projíždí denně velké množství nákladních a osobních vozidel.

V posledních letech byla nově vydlážděna cesta pro turisty kolem místní kaple P. Marie Pomocné, kde v přilehlém parčíku vzniklo vhodné zázemí pro odpočinek.

Novou kamennou dlažbu získala ulice Zašpítal a Lipartova. Z lomového kamene se letos vybuodovala cesta podél ohradní zdi k hlavnímu vstupu do zámecké zahrady.

Městský mobiliář je průběžně doplňován o lavičky, kompozičně vhodné odpadkové koše a stojany na kola. Lamy veřejného osvětlení získaly novým nátěrem působivější vzhled.

C.2. Charakterizujte hlavní závady životního prostředí v MPR nebo MPZ do konce roku 2016 a uveďte významné akce, které byly v letech 2006 - 2016 podniknuty ke zlepšení stavu /čističky, prohlášení chráněných území, působení neziskových organizací a dobrovolníků, atd./.

Ve městě byla vybudována nová čistička odpadních vod v roce 2007.

Dobrovolníci se pravidelně účastní akce „Čistá Vysočina“, kdy dochází ke sběru odpadků nejen v MPZ, ale i na všech důležitých komunikacích a cestách. Dobrovolníci a spolky vysazují novou zeleň, o kterou se následně stará Technická skupina města Brtnice. Na našem území se nachází nejen přírodní rezervace v údolí řeky Brtnice, ale i chráněné lipové a ovocné aleje. Zde se do činnosti zapojují i různé neziskové organizace, specializované na ochranu přírody a krajiny. Patří mezi ně především o.p.s. Chaloupky, která sídlí v našem městě.

C.3. Charakterizujte stav technické infrastruktury v roce 2016 a uveďte hlavní investiční akce v MPR nebo MPZ v letech 2006 - 2016 /kanalizační síť, vodovodní řad, plynovod, elektrické vedení, atd./.

V letošním roce jsme dokončili akci – „Prodloužení veřejného osvětlení směrem k historickým hřbitovům a kapli sv. Floriána“.

Postupně je v jednotlivých ulicích nahrazováno vzdušené kabelové vedení NN vedením zemním (v letošním roce to byla ulice 5. Května a Zahradní).

Elektrické vedení – vybudována nová trafostanice včetně položení zemního kabelu, který jde v hranicích památkové zóny.

V roce 2011 byla postavena nová plynová regulační stanice a původní na klášterní zahradě s vyhlídkou byla odstraněna. V Legionářské ulici došlo na podzim roku 2013 ke zbudování dešťové kanalizace. V letošním roce došlo k dobudování a dokončení zasítování stavebních parcel (plynová přípojka, přípojka elektrické energie, přípojka vody, kanalizace) v lokalitě NIVA II. Součástí stavby je nové veřejné osvětlení stejně jako místní komunikace a chodníky. V letošním roce došlo k novému položení splaškové kanalizace v části ulice Za Hospodou.

D. Péče o obyvatele a návštěvníky MPR nebo MPZ:

Doporučujeme doplnit požadované údaje o písemný komentář a v případě vhodnosti i číselné vyjádření /je vhodné uvést např., zda je zřízen městský informační systém, naučné stezky, atd./.

D.1. Počet trvalých obyvatel v roce 2006 **769** v MPR nebo v MPZ **2360**.

Počet trvalých obyvatel v roce 2016 **767** v MPR nebo v MPZ **2406**.

D.2. Uveďte, zda je v obci či městě zřízeno infocentrum, jaké služby nabízí návštěvníkům, jakou má provozní dobu atp.

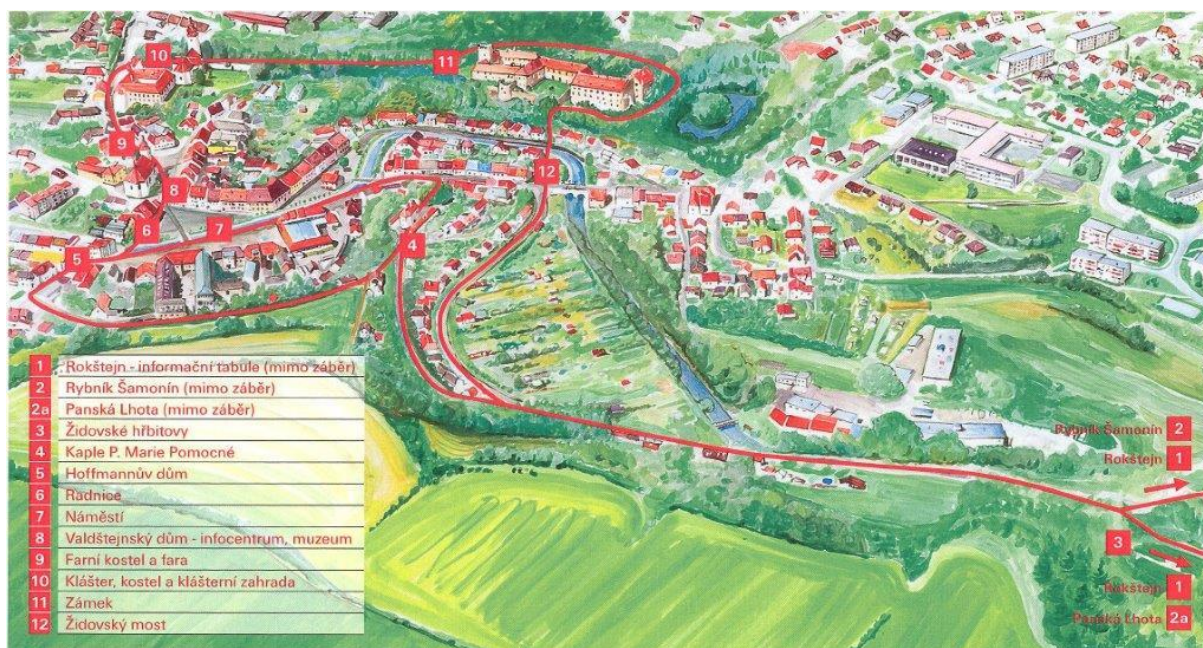
Informační centrum města Brtnice sídlí v historických prostorách Valdštejnského domu, nám. č.p. 74.

Informační centrum Brtnice splňuje standard služeb dle Jednotné klasifikace turistických informačních center České republiky a je nositelem certifikátu třídy B.

Služby nabízené návštěvníkům:

turistické informace, prodej informačních materiálů a suvenýrů (pohlednice Brtnice a okolních obcí, letecké fotografie Brtnice a integrovaných obcí a Rokštejna, turistické známky, vizitky, magnetky turistické magnetky, DVD Navštívenka, turistické deníky, keramické suvenýry a knihy týkající se památek a života v Brtnici a v jejím okolí.

V roce 2010 byl dokončen projekt „Brtnické stezky – přírodou ke kulturní promenádě“. Brtnická stezka začíná u hradu Rokštejna a navazuje na systém cyklostezek a tras pro pěší. Vzdálenost z Rokštejna (zastavení 1) do Brtnice po modré turistické značce je dlouhá 7790 metrů, trasa pro cyklisty přes Panskou Lhotu (zastavení 2a) a Malé, 6750 metrů. Pěší turisté mohou poznat krásy přírodní rezervace podél řeky Brtnice, Vid'ourkův mlýn a odpočinout si na zastavení u rybníka Šamonín (zastavení 2). Okruh po brtnických pamětihodnostech začíná u židovských hřbitovů (zastavení 3) a je dlouhý 2700 metrů. Jednotlivá zastavení obsahují informační tabule a mobiliář. Součástí stezky je i muzejní expozice ve Valdštejnském domě (infocentrum) s názvem „Z dávných a nedávných dob Brtnice a okolí. Cílem projektu je propojit přírodní krásy s historickým jádrem Brtnice a přiblížit tak turistům krásy našeho města.

V loňském roce město Brtnice vydalo knihu „Život v Brtnici“, dokumentující kulturní život v našem městě spolu s činností jednotlivých spolků, organizací a sdružení. Jednou z autorek je právě i zaměstnankyně infocentra Brtnice.

Mimo této knihy zde můžete zakoupit knihu Aloise Toufara Kostel svatého Jakuba v Brtnici. Je to reprint originálu z roku 1946 s ručně malovanými obrázky a ručně psanými ozdobnými texty. Získala v roce 2015 Cenu čtenářů Krajské knihovny Vysočiny a posluchačů Českého rozhlasu Region.

Otevírací doba Informačního centra :

V měsících září – květen je otevřeno denně kromě sobot a nedělí, od 7:30 do 16:30 hodin, v pondělí od 8:30 do 15:00 hodin. V letním období červen – srpen je otevřeno 6 dní v týdnu, tedy od pondělí do soboty (úterý, středa pátek 8:30-17:00 hodin, pondělí 8:30-14:00 hodin, ve čtvrtek 7:30-16:30 hodin a v sobotu 9:00-17:00 hodin.)

D.3. Uveďte kulturní památky, které byly zpřístupněny veřejnosti v MPR nebo MPZ v roce 2016 a s jakým zaměřením /kulturně výchovným, společenským, atd./.

V letošním roce nedošlo ke zpřístupnění veřejnosti u žádné další památky.

D.4. Charakterizujte občanské vybavení v MPR nebo MPZ /ubytovací, stravovací, obchodní síť, zdravotnická, tělovýchovná, kulturní zařízení, dopravní obslužnost, parkování a další – uveďte obecně jejich přírůstky nebo úbytky v hodnoceném období/.

V MPZ se lze ubytovat ve dvou zařízeních, a to v Penzionu „Pod Kaplou“, který nabízí 22 lůžek, a v Hospůdce Pod Skálou s ubytováním, kde se nachází 6 lůžek.

Stravovací zařízení v MPZ Hospůdka u Marušky, Hospůdka Pod Skálou, Restaurace U Moučků, Radniční restaurace a Bufet s nově zřízenou venkovní zahrádkou otevřenou v letním období. Velmi vyhledávaná zejména v letním období je cukrárna „Na Růžku“, kde se dá zakoupit kromě domácích cukrovinek a výborné kávy i zmrzlina.

V MPZ se nachází velké množství obchodů a obchůdků se zaměřením na potraviny, drogerii, květiny a dárkové zboží, regionální produkty, noviny a časopisy, elektro a domácí potřeby, krmiva pro domácí zvířata, potřeby pro rybáře, zelenina, prodejna vari a cyklo potřeb, galanterie, lékárna, 2 autoopravny, pohřební služba, pošta, prodejna masa a uzenin, ... Mimo infocentrum zde najdete i hudební školu a dům služeb.

Město Brtnice provozuje v MPZ 3 domy s pečovatelskou službou. Nejstarší z nich prošel v letech 2012-2013 rekonstrukcí. Byla vyměněna střešní krytina a okna, vybudován výtah a dům získal novou barevnou fasádu. Zároveň bylo upraveno celé okolí domu zřízením nových květinových a bylinkových záhonů, vybudování altánu pro příjemné posezení, upravena příjezdová cesta. V památkově chráněném domě č. p. 77 sídlí místní zdravotní středisko, v jehož rámci poskytuje svoje služby – dětský pediatr, stomatolog, praktický lékař a gynekolog. V loňském roce zde byl pro starší občany zbudován venkovní výtah a zrekonstruováno sociální zázemí pro návštěvníky i pro lékaře. Na území MPZ jsou také dvě veterinární ordinace. V MPZ se nachází Společensko-kulturní centrum, jehož rekonstrukce byla dokončena v roce 2010, kino a hasičská zbrojnice se společenskou místností. V rodném domě Josefa Hoffmanna se nachází Muzeum Josefa Hoffmanna a knihovna. Tento dům prošel celkovou rekonstrukcí v letech 2003 – 2004. V knihovně se v rámci akce „Večery v knihovně“ pořádají různé besedy cestopisného nebo naučného rázu a je zázemím Spolku pro starou Brtnici. V podzimních měsících roku 2013 se uskutečnilo slavnostní otevření „Centra denních služeb“. Posláním denního centra je poskytovat individuální služby jak seniorům, tak osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění a postižení. Seniori tak nemusí zůstat sami doma, zatímco jejich příbuzní jsou v práci. V jarních měsících letošního roku bylo v domě č. p. 78 na náměstí otevřeno centrum kondičního cvičení.

Parkovat se dá na celém území MPZ. Dopravní obslužnost je dobrá. Využívána je především autobusová doprava, která zajišťuje spojení mezi Brtnicí s okolními obcemi. Náměstí je zastávkou i pro dálkový autobus směřující do Prahy, Brna, či Znojma.

D.5. Úroveň propagace Programu regenerace MPR nebo MPZ na webových stránkách obce /města/, prezentace MPR nebo MPZ a kulturních památek, nacházejících se v obci /městě/, na webových stránkách obce /města/ - informace pro návštěvníky MPR nebo MPZ; informace občanům obcí a měst s MPR nebo MPZ týkající se státní památkové péče včetně programů na obnovu kulturních památek. Uveďte odkaz na příslušné [www.stranky](http://www.stranky.cz).

Veškeré informace o městě a památkách se nachází na webových stránkách města:

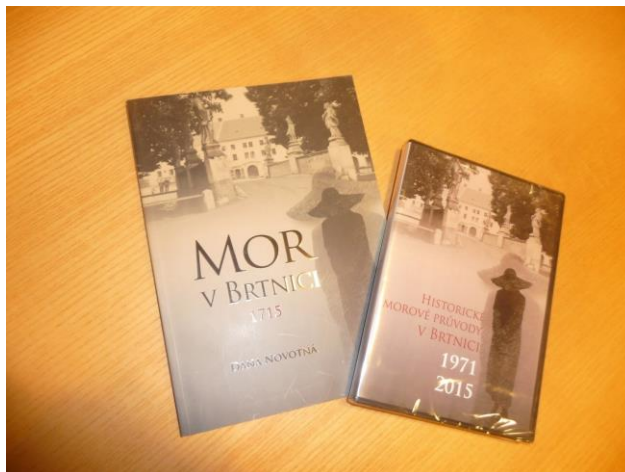
www.brtnice.cz

Najdete zde také informace o poskytovaných příspěvcích vlastníkům kulturních památek, odkaz na SHSČMS, odkaz na mapový portál, video Brtnické stezky, fotogalerii, přehled o kulturních, sportovních a společenských akcích a další potřebné informace.

E. Společenský život:

E.1. Vyjmenujte místní občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké soubory působící v obci či městě podporující regeneraci památek, jejich prezentaci a využití s uvedením jejich konkrétních aktivit v roce 2016.

Spolek pro starou Brtnici – Je spolupořadatelem Dne pro starou Brtnici. V loňském roce uvedl do života knihu „Mor v Brtnici 1715“, která je připomenutím 300 let od kruté morové rány v Brtnici. V letošním roce následovalo vydání DVD s názvem „Historické morové průvody v Brtnici 1711 a 2015“, které zachycují tuto jedinečnou podívanou.

Vysočanka – pořádá koncerty a vystoupení

Chrámový sbor – koncerty

Život památkám o.p.s. – průvodcovské činnosti na hradě Rokštejně a po památkách v Brtnici

Brtnické kovadliny, o.s. které v loňském roce pořádalo již 9. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů na zámku v Brtnici.

Komunitní škola Krok za krokem – pořádá mimo jiné několikrát do roka staročeské farmářské trhy na náměstí.

E.2. Vyjmenujte akce, které se vztahují k akcím obnovy kulturních památek z Programu regenerace MPR a MPZ, nebo využívají a rozvíjejí místní tradice /trhy, soutěže, setkání rodáků, poutě, oslavy místních svátků, atd./.

Farmářské trhy v Brtnici, Den pro starou Brtnici, Pout', Historický morový průvod, Setkání seniorů, Brtnické kovadliny, Muzejní noc, Mikuláš, Zpívání pod vánočním stromem, Koncerty v kostele, Plesy, výstavy v domě Valdštejnů a v muzeu Josefa Hoffmanna (vernisáže), přednášky, Svatomartinský průvod, Brtnice sobě, Zdobení vánočních stromečků a následná Soutěž o nejhezčí vánoční stromeček, Vánoční výstava spojené s prodejní výstavou ručních prací, Tradiční procházka na Rokštejn, Běh medvěda Brtníka, Jízda o pohár medvěda Brtníka, pálení čarodějnic, Cesta pohádkovým lesem, Pasování prvňáčků na čtenáře, atd.

E.3. Uveďte zájem podnikatelské sféry o záchranu a využití místních významných památkových objektů /zda se podílí na financování jejich obnovy nebo je jen využívají pro své aktivity včetně výše podílu soukromých prostředků na obnově památek v roce 2016 - konkrétní objekty s vyznačením finančních nákladů /.

Několik významných památkových objektů v našem městě vlastní podnikatelé. Ti se z velké části podílí na obnově těchto domů. Mezi hlavní obnovované domy patří městský dům č. p. 84 (židovský dům) – 300.000,- Kč. Měšťanský dům 259 – částečná oprava střechy a komínu – 100.000,- Kč. Na restaurování votivního sloupu se podílela o.p.s. Zámek Brtnice částkou 20.000,- Kč. Vlastníky ostatních památek je město.

F. Finanční účast obce, kraje nebo státu na obnově památkových objektů v roce 2016:

F.1. Částka z rozpočtu obce /města/, věnovaná na obnovu památek v roce 2016 a v kolika případech (údaje uveďte zaokrouhleně):

- celkem na území obce /města/: 9 akcí 4.321.000,-- Kč
- z toho na území MPR nebo MPZ: 5 akcí 2.650.000,-- Kč
- v kolika případech a kolik na památky v jiném než obecním vlastnictví (na území MPR nebo MPZ) 3 akcí 1.115.000,-- Kč

Uveďte v % jaký podíl finančních prostředků, z celkového objemu výdajů rozpočtu obce /města/, byl použit ve prospěch obnovy památek v roce 2016 na území obce /města/ 8 %.

F.2. Částka z rozpočtu Ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPR a MPZ v roce 2016 s uvedením konkrétní akce (rozepište samostatně), jako přílohu uveďte tabulku rekapitulace akcí obnovy připravovaných v Programu regenerace MPR a MPZ na rok 2016, která byla přílohou Anketního dotazníku na rok 2016.

800.000,- Kč na akci: obnova krovu a střešního pláště věže kostela sv. Jakuba Většího

657.000,- Kč na akci: obnova šindelové střechy na budově radnice v Brtnici

258.000,- Kč na akci: restaurování votivního sloupu Panny Marie na I. nádvoří zámku v Brtnici

F.3. Částka z jiných zdrojů /kraj, stát, EU/ - uveďte zda bylo požádáno na rok 2016 o finanční prostředky z jiných zdrojů a zda-li byly finanční prostředky získány a využity.

63.000,-- Kč na akci: restaurování Božích muk v Brtnici
zdroj: Kraj Vysočina

250.000,-- Kč na akci: hrad Rokštejn, konzervace a stabilizace zdí
zdroj: MK – havarijní program

1.000.000,-- Kč na akci: zámek Brtnice – obnova střech, komínů, klempířských prvků zdroj: MK – PZAD

G. Koncepční příprava regenerace:

G.1. Územní plán /stav rozpracovanosti, datum schválení/:

Územní plán města Brtnice

Pořizovatel: Magistrát města Jihlavy

Zpracovatel: Urbanistické středisko Jihlava

Datum schválení obecním zastupitelstvem 13. 10. 2010

Na základě Usnesení zastupitelstva Města Brtnice č. usn.85/10-ZM

Změna č. 1 ÚP Brtnice – schválena 23. 11. 2011 usn. č. 117/11-ZM

Změna č. 2 ÚP Brtnice – schválena 10. 8. 2016 usn. č. 290/16 ZM

G.2. Regulační plán MPR nebo MPZ anebo územní studie MPR nebo MPZ /stav rozpracovanosti, datum schválení zastupitelstvem/:

Název: MPZ Brtnice – Zásady památkové ochrany území

Pořizovatel: Obec Brtnice

Zpracovatel: Ing. arch. Dana Novotná

Datum schválení obecním zastupitelstvem 6/99

Zásady památkové ochrany území jsou zpracovány a schváleny v Územním plánu města Brtnice ze dne 13. 10. 2010, usn. 85/10-ZM

G.3. Program regenerace /aktuálnost, kvalita, datum schválení zastupitelstvem a datum jeho poslední aktualizace/:

Název Programu: Program regenerace MPZ Brtnice

Zpracovatel: Obec Brtnice

Datum dokončení: září 1994

Datum schválení Programu zastupitelstvem: 2. 11. 1994

Časový horizont, ke kterému je Program regenerace zpracován: 31. 12. 2019

Datum aktualizace Programu: prosinec 2014

Datum schválení aktualizovaného Programu zastupitelstvem: 17. 12. 2014

G.4. Program rozvoje obce, včetně začlenění regenerace území MPR nebo MPZ /stav rozpracovanosti, datum schválení/.

- **Brtnice – plán památkové zóny (1985) včetně seznamu památkově chráněných objektů, autor: Ing. arch. Klenovský KSPPOP Brno**
- **Brtnice – urbanistická studie centrální části (1980), autor: Ing. arch. Jirmus**
- **Urbanistická studie lokality Zašpítal – autor: Ing. arch. Jirmus**
- **Architektonicko-urbanistické řešení nám. Svobody**
- **Urbanistická studie jižní části PZ, autor: Ing. arch. Hašek**
- **Architektonické řešení ulice Legionářská, autor: Ing. arch. Nevole**
- **Stavebně historický průzkum – Dobroslav Líbal (rok 1971/1972)**
- **Generel bezbariérových tras, autor: Ing. arch. František Laub (rok 2009)**

G.5. Vyjmenujte další dokumenty, využívané při realizaci regenerace MPR nebo MPZ /např. plán památkové ochrany, program obnovy vesnice, strategický plán Leader, integrovaný plán rozvoje města apod./.

H. Závěrečný komentář:

- Stručně uveďte celkové hodnocení vývoje území MPR nebo MPZ z pohledu památkové péče, popište celkový dojem z obrazu a funkcí území MPR nebo MPZ včetně veřejných prostranství, zeleně atd., proveďte hodnocení z pohledu obyvatel, návštěvníků, ale také podnikatelů.

- Zhodnot'te stav a způsob regulace reklamy na území MPR nebo MPZ.
- Uveďte informace o dalších zdrojích finančních prostředků získaných na obnovu kulturních památek v MPR nebo MPZ prostřednictvím veřejných sbírek, neziskových organizací, sponzorských darů, apod.
- Uveďte, zda-li ve městě /obci/ existuje a funguje vlastní fond:
  - a) na obnovu kulturních památek, nacházejících se na území MPR nebo MPZ,
  - b) na opravu nepamátkových objektů, nacházejících se na území MPR nebo MPZ.

Vývoj území MPZ z pohledu památkové péče Města Brtnice byl zcela odlišný v dobách socialismu a v období po roce 1989. Před tímto rokem došlo k velké devastaci a likvidaci Památek (zbourána Židovská synagoga, domy pod zámekem). Zámek chátral až do roku 2008, kdy byla městem Brtnice zahájena rekonstrukce střech díky prostředkům z PZAD a Havarijního programu. V této době proběhlo několik změn ve vlastnictví zámku a až v letošním roce se podařilo majetkové soudní spory ukončit. Po roce 1990 byla věnována patřičná péče dalším památkám, které byly postupně prozkoumány a zdokumentovány pracovníky NPÚ (stavebně-historické průzkumy). Pro záchranu památek se městu daří získávat finanční prostředky z MK a Kraje Vysočina a také Sapardu, které doplňuje ze svého rozpočtu. Celkový dojem z obrazu území MPZ je dobrý, neboť v současnosti mají všechny památky své majitele. Ti se o ně dle svých možností starají a celkový vzhled se mění k lepšímu. Rokem 2010 bylo nejen území MPZ obohaceno novým mobiliářem. Nové lavičky, stojany na kola a odpadkové koše v zelené barvě byly vkusně zakomponovány do celého historického jádra našeho městečka. Stejnou barvu získaly i lampy veřejného osvětlení. Péčí o veřejnou zeleň jsme vytvořili poklidné ostrůvky, které jsou vyhledávány nejenom maminkami s kočárky a malými dětmi, ale i turisty a staršími občany našeho městečka. Na náměstí Svobody byl vybudován nákladem 1 mil. korun odpočinkový prostor se zelení, lavičkami a plastikou medvěda Brtníka. Zeleň s lavičkami je nově vytvořena na Nábřeží, Na Kapli, ke hřbitovům a po celé kulturní promenádě ve městě. Ohlasy obyvatel a návštěvníků na současný stav MPZ je z velké části kladný, povzbudivý a inspirující. Jsou, ale také hlasy kritické, a to ke stavu zámku – dominanty města. Podnikatelé se o památky ve svém vlastnictví starají a udržují domy v dobrém stavu. Většina z nich, je však v pronajatých prostorách města.

Reklamy jsou regulovány místní vyhláškou a v MPZ nejsou dlouhodobě povolovány. Řídíme se Sdělením MMJÚÚP – oddělení památkové péče vydaném roku 2014. Označení provozoven, jakož i veškeré změny na území památkové zóny jsou důkladně projednávány s pracovníky NPÚ Telč a Magistrátu města Jihlavy–odborem památkové péče a realizovány na základě jejich závazných stanovisek.

V roce 2016 se na obnově věže kostela sv. Jakuba finančně podílela široká veřejnost. Díky těmto a sponzorským darům se podařilo odstranit havarijní stav věže, napadený broukem tesaříkem.

Město přispívá obyvatelům na obnovu památek v rámci **grantových programů**. Na obnovu střech, fasád a oken tak mohou všichni majitelé domů (památek i nepamátek) v památkové zóně získat až 20.000,- Kč. Dále dofinancováváme 10-20 % dotace, o které si majitelé žádají na Kraji Vysočina. Podporujeme majetek farnosti, pomáháme s opravami a přispívá povinný podíl dotací. Podílíme se na obnově Božích muk, křížů, pomníků a kapliček.

S občany komunikujeme, jakékoliv přání či dotaz je pro nás námětem k další práci a diskuzi. O to více nás pak těší pochvalné a děkované zprávy.

Naším krédem stále zůstává “ I v památkách se dá žít.”

Historický vývoj města Brtnice, základní údaje

Obec Brtnice je poprvé zmiňována v písemných pramenech v polovině 13. století (první písemná zmínka je v listině markraběte Přemysla, datovaná 31. října 1234). Její celkové utváření je dáno geografickou polohou včetně existence řeky a historickým vývojem a také stálými vlivy politickoekonomického vývoje. První osídlení souviselo se starými středověkými obchodními stezkami (Znojensko-Jihlavsko), na níž byla Brtnice důležitou zastávkou.

Půdorysná osnova obce je značně složitá a dokladuje tak postupné narůstání a několik proměn. Prostupuje zde hlavně osnova radiální s tendencí vytvoření velkého tržního prostoru. Vlastní urbanismus se odvíjel z trojúhelníkového prostoru kolem farního kostela. Na severovýchodním konci tohoto útvaru začíná pak prostor vlastní, k severu oboustranně otevřeného, lichoběžníkového náměstí, jehož půdorys je patrně výsledkem až vlastní gotické parcelace. Toto náměstí je rozděleno protékající říčkou Brtnicí. Na náměstí a v jeho blízkém okolí je v současné době několik památkově chráněných objektů. Vyhlášená památková zóna obce činí asi jednu třetinu ze současně zastavěného území obce. Nedostatek architektonických detailů však brání spolehlivému zařazení brtnických domů seskupených kolem náměstí a farního kostela. Lze však předpokládat, že již před husitskými válkami stávaly v obci kamenné gotické domy, i když větší část zástavby byla patrně dřevěná.

Vzrůstající rozvoj byl ochromen obdobím husitských válek. Další hospodářský vzestup obce se datuje ke konci 15. století a je doložen několika privilegii, např. udělením 2 výročních trhů, jeden na sv. Filipa a sv. Jakuba a druhý na den sv. Václava. Z tohoto období pochází také druhá, pro Brtnici významná písemná památka, listina vystavená moravským markrabětem a králem Matyášem Korvínem. Jedná se o listinu, ve které byla Brtnice roku 1486 povýšena na městečko.

Významná stavební a hospodářská konjunktura Brtnice, která započala v pozdní gotice, dosáhla plného rozkvětu v období, kdy bylo panství v držení Hynka Brtnického z Valdštejna. Touto dobou vyrostlo na území obce několik významných staveb, např. přestavba pozdně gotického hradu na renesanční zámek, renesanční kostel, budova radnice a dům č.p. 74 na náměstí s výtvarně pozoruhodnými sgrafity.

Baroko přichází do Brtnice, která je poničená třicetiletou válkou, spolu s novými pobělohorskými majiteli z italského rodu Collalto v roce 1623, kteří také vybudovali nový klášter paulánského řádu a kapli P. Marie Pomocné.

Velký požár roku 1760 měl pak za následek další rozsáhlé přestavby a úpravy městečka. Tento požár měl podstatný vliv i na další obnovu zámku, který tak od roku 1764 má dnešní vzhled. Zničení ohněm se stalo podnětem k náročné pozdně barokní přestavbě většiny objektů historického jádra. Významnou památkou jsou také 2 barokní kamenné mosty přes Brtnici z let 1715 – 1718 se soškami světců místního sochaře Davida Liparta.

V říjnu roku 2000 byla Brtnice na základě rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky povýšena na město.

Území městské památkové zóny je chráněno v rozsahu a dle podmínek stanovených aktuálně platnou vyhláškou, týkající se městské památkové zóny. Veškeré stavební činnosti a další činnosti v městské památkové zóně podléhají vydání závazného stanoviska formou správního rozhodnutí orgánů státní památkové péče. Od 2. poloviny 19. století se Brtnici vyhnuly novodobé komunikace a železnice, a tím i průmyslový rozvoj. Rovněž novodobá bytová výstavba i z terénních důvodů byla situována mimo kontakt s historickým jádrem v tzv. Nové čtvrti. Tato koncepce byla v minulých územních plánech respektována, a tak zůstala zachována ojedinělá vazba historického města na okolní krajinu. Brtnice si díky popsanému vývoji zachovala jako celek výrazné památkové hodnoty a patří k nejcennějším památkovým zónám.

Závěrečné informace:

- Za kulturní památku považujeme všechny objekty evidované v Ústředním seznamu kulturních památek – rod. domy, parky, veřejné budovy, soubory domů, atd.
- Pro objektivní zhodnocení památkové péče na území MPR nebo MPZ považujeme za vhodné srovnávací období posledních 10 let.
- Bod A je zaměřen na informace o kulturních památkách na území MPR nebo MPZ.
- Bod B je zaměřen na informace o ostatních budovách na území MPR nebo MPZ.
- Přihlášku podává každá obec či město samostatně za své katastrální území a po každoroční aktualizaci ji lze předložit do soutěže i v dalších letech.
- Pozn. Celostátní komise se v rámci hodnocení krajských vítězů informuje také o sankcích za porušení památkového zákona, udělených obecními úřady obcí s rozšířenou působností, při obnově kulturních památek a nepamátkových objektů v MPR a MPZ za rok 2016.
- **Každý krajský vítěz soutěže vytvoří banner (roll up), který bude umístěn v předsálí Španělského sálu při slavnostním ceremoniálu udílení Ceny. Manuál bude k dispozici v sekretariátu SHS ČMS. Ministerstvo kultury a Ministerstvo pro místní rozvoj náklady na vytvoření bannerů nehradí.**